

BOZP – ORGANIZAČNÍ SMĚRNICE

Systém řízení a prevence rizik

Zpracoval: 29. června 2020 Bc. Marek Pribula technik BOZP, osoba odborně způsobilá	Přezkoumal: 7. července 2020 Bc. René Bělíca provozně-technický náměstek	Schválil: 10. července 2020 MUDr. Tomáš Canibal ředitel KHN a.s.
---	---	---

Identifikace výtisku:	Výtisk jediný – originál (výtisk z elektronické podoby má pouze informativní charakter)		
Identifikace	Nahrazuje: Směrnicí ředitele č. 5/2016		Účinnost: 1. 9. 2020
	Poslední revize: č. 4 6/2020	Důvod revize: plánovaná, beze změn	
	Poslední revize:	Důvod revize:	
	Poslední revize:	Důvod revize:	
	Poslední revize:	Důvod revize:	
	Poslední revize:	Důvod revize:	
	Poslední revize:	Důvod revize:	
	Poslední revize:	Důvod revize:	

Rozdělovník

Název útvaru/funkce	Distribuce dokumentu
Ekonomický náměstek	ANO
Náměstek pro ošetrovatelskou péči	ANO
Provozně-technický náměstek	ANO
Vedoucí CPM	ANO
Manažer kvality, ústavní hygienik	ANO
Členové rady kvality	ANO
Asistenti ředitele	ANO
Sekretariát ředitele	ANO
Technik BOZP	ANO
Vedoucí a pracovníci informačních technologií	ANO
Vedoucí a pracovníci PaM	ANO
Vedoucí a pracovníci finanční účtárny	ANO
Pracovníci výkonové účtárny	ANO
Vedoucí a pracovníci úklidu	ANO
Vedoucí a pracovníci stravovacího provozu	ANO
Vedoucí a pracovníci údržby	ANO
Vedoucí a pracovníci recepce	ANO
Primáři	ANO
Lékaři	ANO
Staniční sestry	ANO
Všeobecné sestry, praktické sestry	ANO
Ošetrovatelé, sanitáři	ANO
Radiologičtí asistenti	ANO
Laboranti	ANO
Fyzioterapeuti, ergoterapeuti	ANO
Nutriční terapeuti	ANO
Klinický logoped	ANO
Vedoucí lékárníci a farmaceuti, farmaceutičtí asistenti	ANO
Jiní odborní pracovníci	ANO
Zdravotně-sociální pracovník	ANO
Správce zdravotnických prostředků	ANO
Dokumentační pracovníci	ANO
Pracovnice spisovny, knihovny	ANO
Pracovníci provozu	ANO
ZV OS	ANO

1. ÚVOD

Karvinská hornická nemocnice a.s. (dále KHN a.s.) má stanovené cíle k vytváření bezpečného prostředí budov a objektů a také pro zaměstnance, pacienty a všechny osoby, které se s vědomím společnosti zdržují v prostorách nemocnice. KHN a.s. má osobu odborně způsobilou k zajišťování úkolů v prevenci rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále technik BOZP). Tato organizační směrnice (dále OS) stanovuje závazný postup a povinnosti při vyhledávání, identifikaci, hodnocení a zpracování rizik ve všech oblastech činností.

2. DŮLEŽITÉ POJMY

Riziko

Riziko je “kombinace pravděpodobnosti a rozsahu možného zranění nebo poškození zdraví zaměstnance, vystaveného v pracovním procesu jednomu nebo více potencionálním zdrojům pracovních úrazů nebo ohrožení zdraví zaměstnance”.

Nebezpečí

Nebezpečí je zdroj možného zranění nebo poškození zdraví. Je to rovněž zdroj potencionálního poškození nebo situace s potencionální možností úrazu, zranění nebo jiného poškození zdraví, je to zdroj ohrožení. V běžném pracovním procesu existují v širším pojetí různá nebezpečí: chemická nebezpečí, termodynamická nebezpečí, elektrická a elektromagnetická nebezpečí, mechanická nebezpečí, zdravotní nebezpečí. Externí hrozby představují dopady úlomků a nárazy dopravními prostředky, přírodní příčiny, abnormální projevy životního prostředí, externí interference různými příčinami zahrnujícími konání lidí a chemikálií, nestabilita konstrukce nebo i základů budov, externí úniky energie nebo toxických látek.

Prevence rizik

Tímto pojmem se rozumí veškerá ustanovení nebo opatření, která jsou zavedena nebo se plánují na všech stupních činnosti nemocnice k prevenci nebo snížení rizik. Hodnocení a řízení rizik je proces, jehož cílem je optimalizace rizika. Tento proces lze rozdělit do dvou částí.

První část se zabývá identifikací, hodnocením a srovnáním rizik. Přináší podklady pro druhou část procesu. Druhou část procesu tvoří přijímání opatření pro snížení rizik na minimální míru. Nelze-li rizika odstranit, je zaměstnavatel povinen je vyhodnotit a přijmout opatření proti jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců bylo minimalizováno.

Místní provozně bezpečnostní předpis (dále MPBP)

Pro zajištění bezpečí osob, budov, přístrojů a zařízení vydává KHN a.s. místní provozně bezpečnostní předpisy. MPBP zaměstnavatele upravuje zejména pracovní a technologické postupy pro používání přístrojů, zařízení a strojů a pravidla pro práci s těmito zařízeními a podmínky bezpečného chování zaměstnanců v prostorách a na pracovištích KHN a.s.

Pro potřeby zaměstnanců jsou vydány následující MPBP:

- MPBP – pro odpojovače, odpínače, pojistky
- MPBP – pro používání elektrických spotřebičů
- MPBP – pro práce pod napětím na elektrickém zařízení NN
- MPBP – pro sklady ve stravovacím provozu
- MPBP – pro tlakové nádoby
- MPBP – pro trafostanice
- MPBP – pro záložní zdroj
- MPBP – pro medicínální rozvody
- MPBP – pro provoz dopravních prostředků
- MPBP – pro obsluhu úpravní bazénové vody

Všechny místní provozně bezpečnostní předpisy jsou umístěny na intranetu nemocnice.

3. IDENTIFIKACE NEBEZPEČÍ, HODNOCENÍ A OMEZOVÁNÍ RIZIK

Provádění identifikace rizik

Technik BOZP vyhledává, identifikuje, vyhodnocuje a zpracovává ve spolupráci s vedoucími pracovníky jednotlivých pracovišť „Seznam rizik a bezpečnostních opatření proti působení těchto rizik“. Posuzuje a stanovuje hodnotu výsledného rizika na základě pravděpodobnosti, že riziko nastane a nežádoucího následku působení rizika podle vzorce:

$$N \times H = R$$

N – pravděpodobnost, že riziko nastane

- 1 – velmi nízká
- 2 – nízká
- 3 – střední
- 4 - vysoká
- 5 – velmi vysoká

H – nežádoucí následek rizika

- 1 – zanedbatelný
- 2 – málo významný
- 3 – významný
- 4 - kritický
- 5 - katastrofický

R – výsledné riziko

- 1 – 4 přijatelné riziko (systém je bezpečný)
- 5 – 8 mírné riziko (systém je bezpečný podmíněně)
- 9 – 12 nežádoucí riziko (systém je nebezpečný)
- 13 – 25 nepřijatelné riziko (okamžité opatření, popř. odstavení systému)

Ve spolupráci s vedoucími pracovníky průběžně kontroluje, zda jsou opatření pro odstranění nebo minimalizaci působení rizik prováděna a dostatečně účinná.

Hodnocení rizika

V průběhu celého roku je monitorován stav pracovního prostředí, pracovních postupů a bezpečnostních opatření. Na základě těchto postupů jsou průběžně vyhledávána a identifikována rizika. Probíhá jejich vyhodnocování a následné implementování do příslušné dokumentace. Nejméně 1x ročně dochází k písemné aktualizaci a seznámení s touto dokumentací všech zaměstnanců KHN a.s. Pokud dojde k zásadní změně pracovního prostředí nebo pracovních procesů, budou rizika identifikována a vyhodnocena ihned. Vždy je nutno zhodnotit veškerá rizika, která jsou spojena s každým identifikovaným nebezpečím a na základě stanovené míry rizika určit priority opatření k omezení rizika. Identifikaci nebezpečí, hodnocení rizika a postupy omezování rizika je třeba podrobovat dokumentovanému hodnocení jejich efektivnosti a v případě nutnosti je upravovat.

Zásady postupu při identifikaci a hodnocení rizik

Doplnění a přezkoumání rizik včetně stanovení stupně jejich nebezpečnosti je prováděno zejména:

- při zásadních změnách technologie, změnách vstupů či výstupů,
- při změně právních předpisů, technických norem, technických a řídicích dokumentů,
- na základě zjištění auditů a všech druhů kontrol,
- na základě výsledku přezkoumání systému BOZP vedením společnosti,
- na základě vyhodnocení důsledků havárie, mimořádného stavu, těžkého či smrtelného pracovního úrazu nebo provedené analýzy v oblasti rizik.

Návrh na doplnění nebo přezkoumání rizik a jejich stupně nebezpečnosti probíhá v souladu s postupem změnového řízení řídicích dokumentů nemocnice.

Omezování rizika

Veškerá rizika, která podle výsledků procesu hodnocení vyžadují omezení, je třeba omezit na základě preferenčního pořadí opatření k omezení, založeného na principu rozumné dosažitelnosti. Za prvořadé opatření k omezení rizika se považuje jeho eliminace.

Rizika v kontextu přijatých opatření

Rizika jsou vyhodnocována a identifikována. Na základě hodnocení rizik jsou přijata opatření. Opatření jsou naplňována:

- a) zařazením pracovníků do pracovních kategorií 1 – 4 dle kategorizace prací,
- b) přidělováním vhodných osobních ochranných pracovních prostředků (dále OOPP),
- c) obsahem lékařských prohlídek,
- d) písemnými Seznamy rizik a bezpečnostními opatřeními proti působení rizik na jednotlivých pracovištích KHN a.s.,
- e) písemnými kompetencemi jednotlivých pracovníků k provádění pracovních činností uvedenými v náplních práce,
- f) písemně zpracovanými postupy pro krizové situace,
- g) pravidly pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsí,
- h) seznamy bezpečnostních listů k chemickým látkám,
- i) návody k obsluze přístrojů a zařízení,
- j) místně provozně bezpečnostními předpisy,
- k) pokyny k bezpečné práci a technologickým postupům,

- l) písemnými plány řešení krizových situací (traumatologický plán, evakuační plán, havarijní plán, požární poplachové směrnice, havarijní plán informačních technologií atd.).

Identifikace nebezpečí

Na identifikaci nebezpečí se musí podílet všichni pracovníci nemocnice, ale především vedoucí pracovníci na všech stupních řízení. V případě zavádění nových technologií nebo postupů jsou vedoucí pracovníci povinni neprodleně informovat o této skutečnosti technika BOZP.

Při identifikaci nebezpečí na pracovišti je nutno brát v úvahu:

- situaci nebo události, příp. kombinaci okolností, které by mohly být příčinou úrazu, poranění nebo onemocnění,
- charakter potenciálního úrazu nebo onemocnění, odpovídající příslušné činnosti,
- charakter dřívějších úrazů, nehod a onemocnění.

V rámci procesu identifikace nebezpečí je třeba rovněž věnovat pozornost:

- způsobu, jakým je práce organizována, řízena a vykonávána, jakož i veškerým změnám těchto podmínek,
- uspořádání pracovišť, charakteru pracovních procesů, materiálů, strojů, přístrojů a zařízení,
- výrobě, instalaci a uvádění do provozu, jakož i manipulaci a likvidaci materiálů, pracovišť, strojů, přístrojů a zařízení,
- nákupu zboží a služeb,
- uzavírání kontraktů na dodávky a subdodávky strojů, přístrojů, zařízení, služeb a prací,
- kontrole, údržbě, zkoušení, opravám a výměnám (strojů, přístrojů a zařízení).

4. HAVARIJNÍ PŘIPRAVENOST A ZÁSAHY

Vedení nemocnice má identifikované možné havarijní situace a má zpracované postupy jejich řešení. Tyto jsou zapracovány do traumatologických plánů, bezpečnostních předpisů nebo jiných dokumentů. Pro zajištění bezpečnosti jsou identifikovány veškeré potenciální vnější i vnitřní krizové situace a jsou přijata bezpečnostní opatření pro případ jejich zvládnutí. Nemocnice pravidelně přezkoumává a podle potřeby reviduje svou havarijní připravenost a postupy zásahu, zejména po vzniku nehod nebo havarijních situací. Tyto postupy jsou nejméně 1x ročně pravidelně testovány.